

**EVENT
FLANDERS**

Flanders
State of the Art

DUURZAAMHEIDSRICHTLIJNEN VOOR EVENEMENTEN

Be part of the solution, not part of the pollution

Een einde aan extreme armoede, ongelijkheid, onrecht en klimaatverandering: dat is de ambitie van Agenda 2030, een plan dat in 2015 werd uitgetekend door de Verenigde Naties. De sleutel om dit te bereiken? Dat zijn deze 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (zie afbeelding), of sustainable development goals (SDG's).

Deze duurzame ontwikkelingsdoelstellingen gelden voor iedereen. Niet alleen voor de 193 lidstaten die het akkoord ondertekenden en dit moeten implementeren in hun nationaal beleid, maar ook lokaler: iedere burger, organisatie en bedrijf kan zijn/haar/hun steentje bijdragen. Hoe? Door duurzame keuzes te maken en duurzame acties te ondernemen.

Ook jij kan helpen om deze SDG's te behalen. Organiseer je een evenement? Zorg ervoor dat duurzaamheid geen nagedachte is, maar wel je vertrekpunt en een rode draad. Het onderstaande stappenplan is een handige tool die je zal helpen om in elke stap van het proces duurzame keuzes te maken.

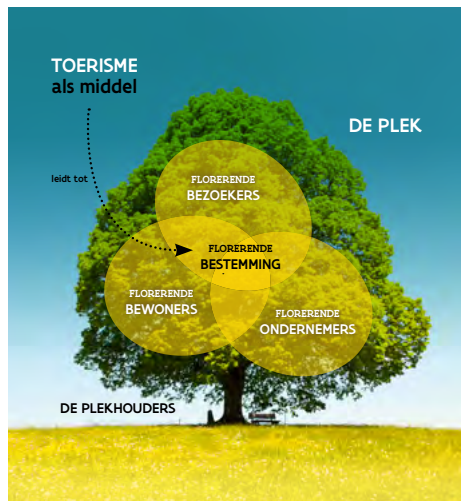
© Christophe Vander Eecken

Waarom duurzaamheidsrichtlijnen voor evenementen?

Evenementen zijn belangrijke momenten voor Toerisme Vlaanderen. We brengen er mensen samen en geven ons visitekaartje af als organisatie. Daarom is het belangrijk dat onze eigen evenementen (bijvoorbeeld een workshop, studiedag, partnerevent, opendeurdag, receptie of persconferentie) zowel voor intern als extern publiek onze visie op duurzaamheid uitdragen.

Zo geven we het goede voorbeeld en inspireren we iedereen die via events met onze organisatie in contact komt.

Duurzaamheid is bovendien zowel sociaal als ecologisch onlosmakelijk verbonden met ons streven naar een florerende bestemming.

— Wat is een florerende bestemming?

Een bestemming met aandacht voor de beleving van de bezoeker, maar meteen ook voor de bewoners, ondernemers en de plek zelf. Een bestemming waar toerisme aan bijdraagt met respect voor de plek en de bewoners en waarbij duurzaamheid dus een cruciale factor is.

Via dit **duurzaamheidsplan** van Toerisme Vlaanderen zetten we stappen om onze bestemming en onze interne werking te verduurzamen.

— Waarvoor dient dit document?

Dit document is je leidraad bij het organiseren van een evenement. Hier vertalen we de doelstellingen en acties uit het Duurzaamheidsplan naar concrete richtlijnen en ideeën. Zo kan iedere collega die betrokken is bij het (co)organiseren van een evenement hier makkelijk mee aan de slag.

Via de informatie in dit document kan je ook helder naar leveranciers communiceren over de verwachtingen rond de duurzaamheid van hun goederen en diensten. Zij zijn namelijk cruciale partners om op een zo duurzaam mogelijke manier events te organiseren.

Let wel: Evenementen kunnen in doel, format en praktische organisatie erg van elkaar verschillen. Niet alle richtlijnen en suggesties zullen daarom evenveel van toepassing zijn op jouw specifieke evenement.

— De 8 pijlers van een duurzaam event

We focussen op 8 pijlers van eventorganisatie waar je prioritair op kan inzetten bij de voorbereiding en organisatie van je duurzaam evenement. Deze zijn:

1. CONCEPT & FORMAT
2. INCLUSIE & DIVERSITEIT
3. KEUZE VAN DE EVENTLOCATIE
4. MOBILITEIT
5. WATER & ENERGIE
6. CATERING
7. AFVAL & MATERIALEN
8. PROMOTIE & COMMUNICATIE

Bij elke pijler kaderen we eerst waarom deze belangrijk is, daarna sommen we de richtlijnen op. Soms komen gelijkaardige richtlijnen terug bij verschillende pijlers, omdat niet alles van elkaar te scheiden is (bv. richtlijnen rond mobiliteit komen logischerwijs terug bij de keuze van de eventlocatie).

Waar mogelijk verwijzen we ook naar concrete leveranciers of organisaties die kunnen helpen bij het realiseren van een bepaalde richtlijn, maar die lijstjes zijn zeker niet volledig. Beschouw dit dan ook als een levend document: we zullen het vaak aanvullen en updaten op basis van nieuwe inzichten en evoluties in het veld.

Vragen, opmerkingen en ideeën zijn altijd welkom en kan je sturen naar:

kevin.mcmullan@eventflanders.com.

De 8 pijlers van een duurzaam event

1

Pijler 1: — Concept & format

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

In de conceptfase bepaal je veel fundamentele zaken die een grote impact kunnen hebben op de duurzaamheid van je event. Zo heeft een online event bijvoorbeeld een veel lagere ecologische voetafdruk dan een fysiek evenement.

RICHTLIJNEN

- Kies het format van je evenement op basis van je **doelstelling**: wat wil je precies bereiken? Hoe kan je dit het beste waarmaken? Wie is de doelgroep?
- Stel jezelf de vraag of het noodzakelijk is om het event (volledig) face-to-face te organiseren. Door een evenement **online of hybride** te houden, kan je ook het bereik ervan vergroten bij bepaalde doelgroepen. Via het door ons mee ontwikkelde platform **Hybr** kun je erg mooie zaken realiseren in een hybride omgeving.
- Probeer waar mogelijk **meerdere evenementen samen** te organiseren of plan verschillende vergaderingen aansluitend op elkaar om de impact en kosten van de mobiliteit te minimaliseren.

2

© Vanessa Rascchaert

Pijler 2: — Inclusie & diversiteit

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Duurzaamheid gaat over meer dan milieu-impact alleen. We willen dat de ervaring van het evenement voor alle deelnemers positief is, ongeacht hun leeftijd, ras, geslacht, etniciteit, seksuele geaardheid of capaciteiten. Daarom is aandacht voor inclusiviteit en voor de diverse achtergronden van de deelnemers en sprekers erg belangrijk.

RICHTLIJNEN

- Houd bij de samenstelling van het programma rekening met **diversiteit bij sprekers en thema's** die aan bod komen. Graag dus een mix van m/v/x, herkomst en leeftijd bij sprekers en zorg dat die diversiteit ook zichtbaar is in het beeldmateriaal voor je communicatie en presentaties. Het instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen maakte een **handige checklist** die je daarbij kan helpen.
- Zorg ervoor dat de evenementlocaties en overnachtingsplaatsen **toegankelijk** zijn voor iedereen met een motorische, visuele, auditieve of mentale beperking. Dat gaat van de hoofdingang tot vergaderzalen, gemeenschappelijke ruimtes en sanitaire voorzieningen. Informeer de deelnemers hierover.
 - » Raadpleeg hier de **Checklist Toegankelijke Meetings en Congressen** van Toerisme Vlaanderen.

» Voor toegankelijke logies kan je **deze brochure** op de site van Toerisme Vlaanderen bekijken.

- Vraag bij de **inschrijving** actief of er bepaalde noden tot ondersteuning zijn (tolken, rolstoelbegeleiding, ...) en volg deze op tijdens het evenement.
- Om een goede dienstverlening te garanderen, is het een slim idee om **iemand specifiek aan te duiden** die dit soort vragen opvolgt.
- Houd rekening met de diverse **religieuze en levensbeschouwelijke achtergronden** van de deelnemers. Denk hierbij bijvoorbeeld aan specifieke gewoontes, aangepaste diëten of bewustzijn rond bepaalde vastenperiodes of feestdagen.
- Voorzie waar mogelijk beurzen of **financiële ondersteuning** voor individuen of groepen voor wie de kost om aan het event deel te nemen te hoog zou kunnen liggen.
- Organiseer waar mogelijk (delen van) het evenement in een **hybride formule**, zodat ook geïnteresseerden zonder tijd of middelen om te reizen deel kunnen nemen.
- **Extra tip:** het Vlaams expertisecentrum toegankelijkheid **Inter** maakte ook een handige **brochure** rond de toegankelijkheid van events die je zeker kan raadplegen. Door je te registreren op hun website kun je ook een stappenplan raadplegen om je event zo inclusief mogelijk te maken en krijg je informatie over uitleenmateriaal en leveranciers waar je bepaalde hulpmiddelen kan huren. Je krijgt er ook een overzicht van allerlei diensten die je via Inter kan aanvragen.

© Vanessa Rascchaert

3

Pijler 3: Keuze van — de eventlocatie

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

De keuze van je eventlocatie heeft een impact op quasi alle duurzaamheidsonderwerpen die hier aan bod komen. Een doordachte keuze is dus cruciaal.

RICHTLIJNEN

- Denk goed na over de mogelijkheid om (delen van) het evenement **virtueel** te laten plaatsvinden zodat de deelnemers zich niet moeten verplaatsen.
- Als deelnemers erg verspreid zitten, kun je ook bekijken om het event op **verschillende locaties** te laten doorgaan zodat er minder verplaatsingen moeten gebeuren.
- Kies een locatie met een **gepaste grootte** voor je evenement. Een te grote locatie heeft vaak meer energie nodig voor verlichting en verwarming.
- Kies een locatie die voorzien is van de nodige **infrastructuur en uitrusting**, om installaties en logistiek vervoer te vermijden/beperken.
- Kies een locatie met een **duurzaamheidsplan of een duurzaamheidscertificaat** zoals bijvoorbeeld **GreenKey** in Vlaanderen of **Label Ecodynamische Onderneming** in Brussel. Zo ben je zeker dat jouw gekozen locatie gericht acties

onderneemt om de milieu-impact te verlagen. Zo'n acties kunnen zijn: een groene energieleverancier hebben, ledverlichting installeren, regenwater gebruiken voor het sanitair, zonnepanelen op het dak, etc.

- Vraag op voorhand naar de vrijheid van keuze met betrekking tot **leveranciers**. Als de locatie zelf geen duurzame opties kan aanbieden, bijvoorbeeld op het vlak van catering, vraag dan of je beroep kan doen op een externe leverancier.
- Voorzie **milieu- en budgetvriendelijke logies** voor meerdaagse evenementen. Ga hiervoor in gesprek met de lokale of provinciale diensten voor Toerisme en/of de stedelijke congresbureaus. Het **Greenkey**-label is een goede eerste indicator van duurzaamheid bij logies.
- Kies een locatie die vlot **bereikbaar** is met het openbaar vervoer (zie pijler 4: mobiliteit).

4

© Miljo Prof

Pijler 4: — Mobiliteit

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Het transport is vaak verantwoordelijk voor het grootste deel van de milieubelasting van een evenement. Volgens onderzoek kan dat tot 80 à 90% van de uitstoot van je event betekenen. Door hier acties in te ondernemen, maak je dus meteen een groot verschil.

De locatie van je evenement zal logischerwijs een grote invloed hebben op de uitstoot van de mobiliteit. Kies de locatie dus verstandig (zie pijler 3: keuze van de eventlocatie).

Een eenvoudig ezelsbruggetje om te onthouden welke mobiliteitsvorm qua uitstoot de voorkeur geniet, is het **ST.O.P.**-principe. Eerst **Stappen**, dan **Trappen**, daarna **Openbaar** vervoer en als laatste redmiddel **Privaat** vervoer. Het netwerk voor duurzame mobiliteit heeft het over de drie **V**'s: **V**erminderen (de afstand waarop mensen zich moeten verplaatsen zo laag mogelijk houden), **V**erschuiven (bv verplaatsingen met de auto verschuiven naar openbaar vervoer) en **V**erschonen (bv kiezen voor de minst vervuilende wagen of carpoolen stimuleren).

RICHTLIJNEN

- **Vermijd** zoveel mogelijk de noodzaak tot verplaatsing. Denk goed na over de mogelijkheid om (delen van) het evenement virtueel te laten plaatsvinden zodat de deelnemers zich niet moeten verplaatsen.

- **Vliegtuigreizen** zijn zeer belastend voor het milieu, dus beperk in de eerste plaats de nood tot vliegen bij de deelnemers.
- Informeer de genodigden over de mogelijkheden om met de **trein** te reizen, ook wanneer ze vanuit het buitenland komen. Zo rijden er in Europa meerdere hogesnelheidstreinen (bijvoorbeeld Eurostar in het VK, TGV in Frankrijk, ICE in Duitsland) en zijn er steeds meer nachttreinen die ervoor zorgen dat reizen naar een ander Europees land vaak helemaal niet met het vliegtuig hoeft. Ook de Flixbus kan een alternatief zijn. Op www.ecopassenger.org kan je de milieupact van je reis tussen twee Europese bestemmingen inschatten en ontdekken wat het meest duurzame transportmiddel is.
- Wanneer veel (internationale) gasten aanwezig zullen zijn, hou dan rekening met de geografische herkomst van de deelnemers bij de keuze van een gaststad. Kies een **centrale bestemming** die makkelijk bereikbaar is voor alle deelnemers.
- **Informeer** de genodigden over hoe ze de locatie kunnen bereiken. Zorg ervoor dat de duurzaamste optie ook de makkelijkste optie wordt. Voeg een kaartje toe met de dichtstbijzijnde treinstations, bushaltes, fietsenstallingen, laadpunten voor elektrische fietsen en auto's, ... (zie ook pijler 8: promotie & communicatie).
- Kies een locatie die op **wandelafstand** ligt van een treinstation of bushalte (zie ook pijler 3: keuze van de eventlocatie).

- Voorzie een bij voorkeur **groene shuttledienst** als de eventlocatie iets te ver van het treinstation ligt, zodat mensen toch het openbaar vervoer zouden nemen. Op [Ecoscore.be](https://ecoscore.be) kun je de uitstoot van verschillende voertuigen bekijken om je te helpen een keuze te maken.
- Hou rekening met de **dienstregeling** van het openbaar vervoer: zorg er bijvoorbeeld voor dat je event niet te laat eindigt zodat mensen nog met de trein naar huis kunnen gaan.
- Voorzie ruime en veilige fietsenstallingen. Denk daarbij ook aan e-bikes en bak**fietsen**. Vermeld het dichtstbijzijnde treinstation met **Blue Bikes** of voorzie zelf deelfietsen.
- Faciliteer **carpoolen** via een carpoolplatform op de website en/of de Facebookpagina van het evenementen en neem deze informatie mee in al je communicatie. Je kan ook gebruikmaken van bestaande platforms zoals [CovEvent.be](https://covevent.be), [BlaBla-Car.be](https://blabla-car.be) of carpool.be.
- Kies voor **lokale leveranciers en cateraars** die zich niet ver moeten verplaatsen voor hun diensten en die hun diensten aanbieden met een duurzame transportmethode zoals **Cargovelo**.
- Moedig deelnemers die een hoge uitstoot hebben aan om de impact van hun verplaatsingen te **compenseren**, bijvoorbeeld door te investeren in een klimaatfonds of projecten die gelinkt zijn aan de "Sustainable Development Goals" (SDG's).

5

© Miro Proff

Pijler 5: — Water & energie

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Het opwekken van energie zorgt doorgaans voor veel CO₂-uitstoot, afhankelijk van hoe men de energie opwekt. Het is dus belangrijk om zo energiezuinig mogelijk evenementen te organiseren en om te zien welke energiebron men gebruikt.

Door de klimaatopwarming wordt water almaar meer een schaars goed waar we zorgvuldig mee moeten omspringen. Op de site van [Join For Water](#), kan je je eigen watervoetafdruk meten om hier inzicht in te krijgen.

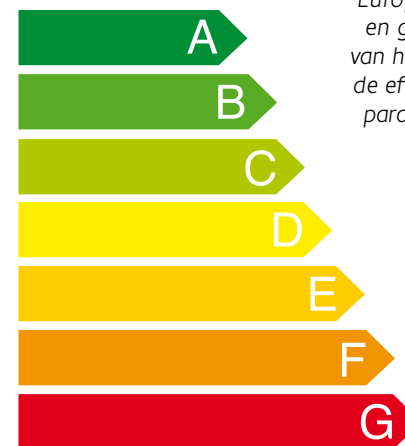
Voor het type events dat wij bij Toerisme Vlaanderen doorgaans organiseren, kunnen we op deze pijler vooral inzetten door een goede keuze van eventlocatie. Kies bijvoorbeeld een locatie die een groene energieleverancier heeft of die regenwater recupereert voor het sanitair (zie pijler 3: keuze van de eventlocatie).

Voor events waar we zélf kunnen ingrijpen op het energie- en waterverbruik, kunnen we de volgende richtlijnen meegeven:

RICHTLIJNEN

- Gebruik **milieuvriendelijke toestellen** met het zuinigste **energielabel**.
- **Vermijd energievreters** zoals springkastelen of luchtpilaren.

- **Vermijd generatoren** en sluit zo veel mogelijk aan op het bestaande net. Indien je toch generatoren nodig hebt, gebruik dan ecologische alternatieven voor dieselolie zoals biodiesel of HVO (Hydrotreated Vegetable Oil).
- Gebruik steeds **ledverlichting**.
- Kies voor **composttoiletten** of indien aansluiting op de riolering mogelijk is, kan je voor vacuümtoiletten of toiletwagens met spaarknop kiezen. Mogelijke leveranciers zijn **Greencorner** en de **CVBA Daarom Well!**

Deze energielabels worden in de hele Europese unie gebruikt en geven een indicatie van het energieverbruik, de efficiëntie en andere parameters (bv. lawaai, waterverbruik ...), afhankelijk van het soort product.

6

© Alex Wysesur

Pijler 6: — Catering

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Een derde van alle door de mens veroorzaakte uitstoot van broeikasgassen wordt gegenereerd door voedselproductie. Er zijn wel grote verschillen tussen types voeding.

- **Dierlijke producten** veroorzaken de grootste uitstoot (bv. rundsvlees: 60 kilogram CO₂ per kilo).
- **Plantaardige voeding** produceert 10 tot 50 (!) keer minder CO₂ dan dierlijke voeding.

Gemiddeld maakt het transport van voedsel 10% uit van de totale uitstoot.

Plantaardige gerechten en vleesvervangers verminderen dus de uitstoot van broeikasgassen en zijn ook nog eens gezonder. Maak van de gelegenheid gebruik om deelnemers (voor het eerst) te laten proeven van een lekker en duurzaam alternatief.

Een andere manier om je CO₂-uitstoot qua voeding te verminderen, is om voedselverspilling tegen te gaan. Een derde van het eten dat geproduceerd wordt op onze planeet gaat verloren, zo berekende de wereldvoedselorganisatie van de VN. Ook bij evenementen is er vaak voedselverspilling: zo'n 15 tot 20% van al het klaargemaakte voedsel gaat verloren. Dat is een grote verspilling en een onnodige kost.

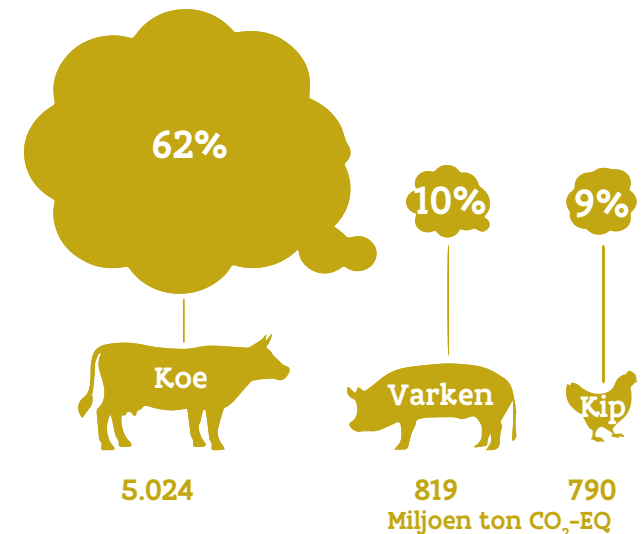
Gezien de hoge uitstoot van (sommige) voedselproducten, is het belangrijk dat we hier zuinig mee omspringen. Daarom is het belangrijk om de

catering van je evenement goed te plannen. Onderstaande richtlijnen kunnen je daarbij helpen.

RICHTLIJNEN

Algemeen

- Volg de richtlijn uit het Duurzaamheidsplan over catering: "We kiezen maximaal voor **plantaardige en seizoensgebonden maaltijden** op eigen evenementen".
 - » Ga bijvoorbeeld voor minstens 50% gevarieerd plantaardig aanbod en vermijd zo veel mogelijk vlees van herkauwers.

Jaarlijkse uitstoot door runderen, varkens en kippen, in miljoen ton, en als aandeel in de uitstoot door de veehouderij (bron EOS)

- » Nog beter is een stap verder gaan en kiezen voor 100% vegetarische of zelfs 100% plantaardige catering.
- » Wanneer je vooraf de dieetvoorkeuren van de genodigden opvraagt, gebruik dan als standaard de keuze voor vegetarisch of, nog beter, veganistisch. Leg uit waarom je dit doet en vermeldt wat er in de gerechten zit. Zo krijg je de meerderheid van de mensen zeker mee.
- Los van duurzaamheid kan je rond catering ook de richtlijnen uitgewerkt door onze collega's van thema Culinaire meenemen. Deze hebben veelal betrekking op het promoten van typische Vlaamse producten.

Seizoensgebonden, lokaal, biologisch en eerlijk

- Kies zo veel mogelijk voor **seizoensgebonden en lokale producten**. Via **Seizoenskalender - Groenten | Lekker van bij ons** kun je een handige groente- en fruitkalender bekijken.
- Serveer geen bedreigde **vissoorten** (let op het **MSC-label**) en bekijk de **viswijzer van WWF** of de **seizoenskalender van de VLAM** om vissen te serveren die in seizoen zijn.
- Kies zo veel mogelijk voor **biologische producten**. Op **www.labelinfo.be** vind je een overzicht van de bestaande biolabels.
- Kies zo veel mogelijk voor **Fairtrade-producten** die een garantie bieden op eerlijke handel, bijvoorbeeld voor de koffie (let daar bv. op het **Fairtrade Belgium-label**).

Vermijd verspilling

- Vraag aan de deelnemers om zich vooraf in te schrijven voor maaltijden zodat je exact kunt **inschatten** voor hoeveel mensen je eten moet voorzien.
- Denk op voorhand na over wat er zal gebeuren met **voedseloverschotten** en maak hierover afspraken met de cateraar. Zo kan je voedseloverschotten doneren aan de dichtstbijzijnde voedselbank, de **Schenkingsbeurs**, **Food savers** of andere sociale organisaties. Bekijk ook de opties van apps zoals **Too Good To Go**.
- Meld aan collega's en aan deelnemers dat ze een **bewaardoos** mogen meenemen om resterend eten mee naar huis te nemen.

Eetgerei

- Ga voor **herbruikbaar eetgerei** zoals inox bestek en servies in porselein, glas of kunststof.

Drank

- Serveer **kraantjeswater**. Dat kan rechtstreeks via een tap die het water koelt en filtert (bijvoorbeeld van het Belgische **Robinetto**) of via herbruikbare grote flessen.
- Bied **herbruikbare bekertjes** aan en communiceer dat mensen hun eigen drinkbus kunnen meenemen om bij te vullen (zie ook pijler 7: afval & materialen).
- Bied drank aan via **grootverpakkingen** zoals grote bidons met tap.

- Voorzie **plantaardige melk**, bijvoorbeeld op basis van haver, soja, amandelen of erwten (in elke supermarkt te koop).
- Voor de productie van suiker is veel water nodig. In één blikje cola zit maar liefst 200 liter water 'verborgen'. Voorzie dus eerder gezonde en milieuvriendelijke alternatieven voor de gebruikelijke **gezoete dranken**, zoals bijvoorbeeld lokale fruitsappen, kombucha of kefir.

7

Pijler 7: — Afval & materialen

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Een doordacht afvalplan zorgt voor minder plastic in de oceanen, minder materiaal in de verbrandingsoven en minder zwerfafval in ons milieu.

Door ook bewust na te denken over de materialen die gebruikt worden en het mogelijke hergebruik ervan, draag je als organisator van een afvalarm event ook een steentje bij tot de transitie naar een wegwerprijze maatschappij.

Als algemeen principe gebruiken we hier de ladder van Lansink die de afvalhiërarchie weergeeft:

LADDER VAN LANSINK

A Preventie

B Hergebruik

C Recycling

D Energie

E Verbranden

F Storten

RICHTLIJNEN

Voorkom afval

- Hou rekening met het aantal deelnemers. Reken goed uit hoeveel je van een bepaald product nodig hebt, denk na over de duur van het event en vraag je af of de materialen die je wil aanvragen **nuttig en noodzakelijk** zijn. Zo voorkom je al vaak een hele hoop ongewenste overschotten, en je bespaart ook een hele hoop kosten.
- Ga bij elke aankoop na of het niet mogelijk is om het product ergens te **ontlenen**. Dit is niet enkel goed voor het milieu, maar is meestal ook goedkoper. Als je toch zaken moet aankopen, check dan in de **Gids voor Duurzame Aankopen** of op het **Platform Circulair Aankopen** op welke manier je die aankoop kan verduurzamen.
- Vermijd het uitdelen van **gadgets en goodiebags** op het event. Vaak belanden deze spullen gewoon in de vuilbak of worden ze amper gebruikt (dat geldt zeker ook voor tote bags). Beslis je toch om een kleine attentie mee te geven, denk dan na over duurzame alternatieven en laat deelnemers zelf kiezen uit een selectie. Goede voorbeelden zijn bv zaken gemaakt uit gerecycleerd materiaal of duurzamere materialen zoals bamboe of kurk. Of denk aan iets om te eten of drinken zoals een lokaal biertje in glazen flessen of een streekspecialiteit. Als je iets van kledij wilt geven, kies textiel van biologisch katoen, hennep of andere duurzame stoffen zoals bamboe. Zoek naar merken met eerlijke arbeidspraktijken en transparante toeleveringsketens. Een kamerplant is ook

een duurzaam alternatief, ze verbeteren niet alleen de luchtkwaliteit, maar voegen ook een vleugje natuur toe aan kantoorruimtes.

- Vermijd het gebruik van te veel **papier** op je evenement door zorgvuldig en bewust om te gaan met post-its, bundeltjes, reclamefolders, etc.
- Gebruik **whiteboards** en (niet-toxische) stiften of digitale alternatieven in plaats van papier. Indien je toch papier gebruikt, hergebruik dan bijvoorbeeld de achterkant van oude posters.
- Wanneer je banners, vlaggen, kledij etc. gebruikt, zorg er dan voor dat er geen **data of andere specifieke info** ontstaan. Zo kunnen deze materialen hergebruikt worden voor latere edities van het evenement.
- **Vermijd drukwerk** en voer je promotie voornamelijk via website, e-mail en sociale media. Indien je toch drukwerk hebt, gebruik dan gerecycleerd FSC-gelabeld chloorvrij papier en milieuvriendelijke inkt voor je noodzakelijke drukwerk. Print recto-verso en zorg voor een gerichte verspreiding.
- Zet een systeem op waarbij **naamkaart-houdertjes** hergebruikt kunnen worden na afloop. Zet bijvoorbeeld dozen op het einde van het evenement waar deelnemers hun badges kunnen achterlaten zodat deze later opnieuw gebruikt kunnen worden.
- Kies voor **herbruikbare mokken, bekers, bestek, borden, rietjes, etc.** Stel het als

voorwaarde aan je cateraar of huur het bij bv. **Re-Uz**, **Let's repeat**, **Festicup**, **WakeCup**, of **LeviPartyRental**. Sinds juni 2023 is het overigens in Vlaanderen wettelijk verboden nog drank te serveren in recipiënten voor eenmalig gebruik op evenementen, behalve in pet of blik. Vanaf 1 januari 2025 zal dat ook niet meer mogen in pet of blik, dus laat ons die regel nu alvast hanteren en voluit voor herbruikbare bekers gaan.

- Uiteraard is het de bedoeling om de bekers achteraf terug in te zamelen voor verder hergebruik.
- Worden er snacks voorzien, kies dan voor **snacks zonder verpakking** zoals vers fruit, koekjes uit een doos, etc.
- Kies voor linnen, FSC-gelabelde en/of gerecycleerde **servetten**.
- Ban plasticfolie en vervang die door **herbruikbare plateaus, manden, borden of dozen**.

Sorteren

- **Sorteer** PMD, papier, GFT en restafval onmiddellijk op het evenement zelf. Dring hier ook op aan bij de cateraar.
- Zorg ervoor dat duidelijk aangegeven staat welk soort afval in welke vuilnisbak moet. Hou er ook rekening mee dat eventuele internationale gasten niet altijd op de hoogte zijn van onze sorteerrichtlijnen, dus voorziet voldoende **informatie**.

8

Pijler 8: — Promotie & communicatie

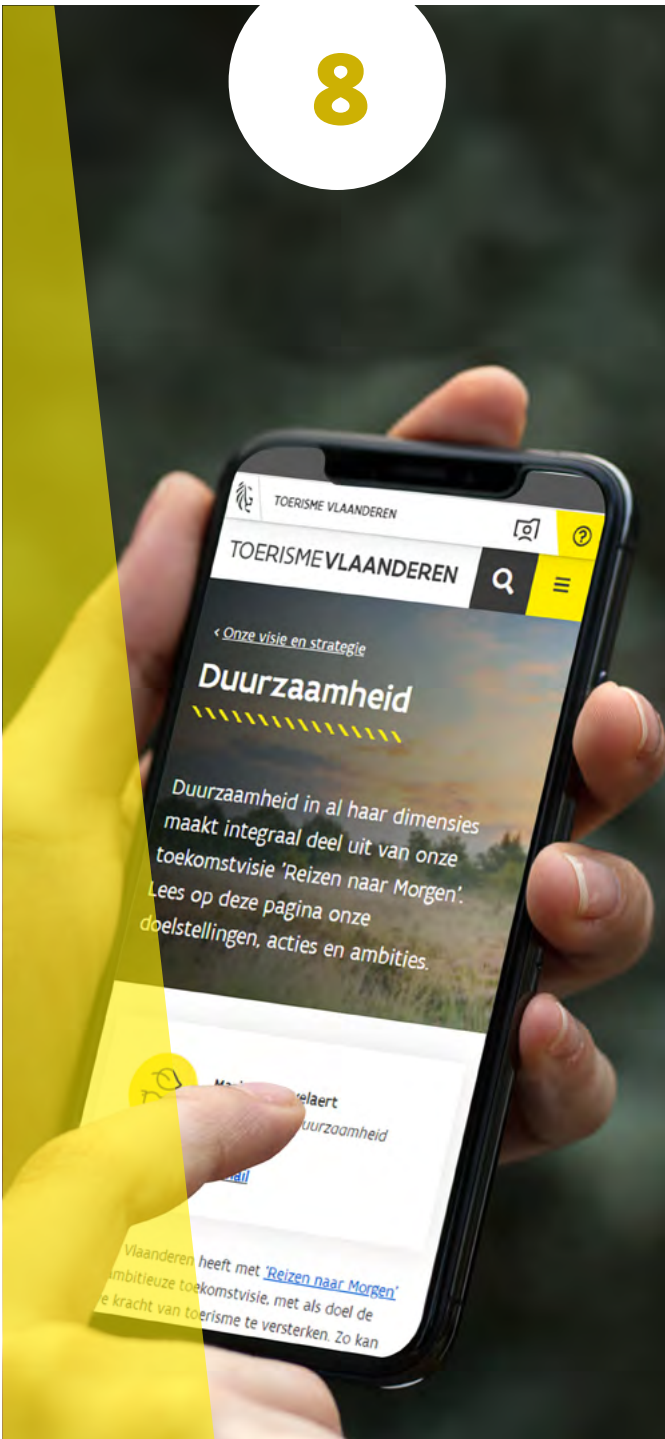
WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Bij een evenement komt heel wat communicatie kijken. Door slim te plannen en creatief te denken, kan je ook hier heel wat invloed hebben op de milieu-impact. Los van de promotie en informatie over het evenement zelf, is het ook belangrijk om te communiceren over het duurzaamheidsaspect. Dit zorgt ervoor dat de deelnemers weten op welke manier ze actief kunnen bijdragen, maar ook dat ze na afloop van het evenement zelf in staat zijn om duurzaamheid te integreren in hun eigen evenementen of in hun dagelijks leven.

RICHTLIJNEN

- Geef tijdens het evenement **informatie over de duurzame keuzes** die gemaakt werden. Leg bijvoorbeeld uit waarom er geen gadgets uitgedeeld worden of licht toe waarom je voor een bepaald soort voeding of een bepaalde cateraar koos. Dit zorgt voor meer begrip bij de deelnemers en het geeft hen inzicht in de impact van bepaalde maatregelen. Je kan ook door communicatie tijdens het event mensen stimuleren duurzame keuzes te maken, bijvoorbeeld door de trap te nemen ipv de lift.
- **Communiceer** duidelijk hoe mensen hun deelname aan het event kunnen bevestigen of annuleren. Zo kan je het aantal deelnemers zo juist mogelijk inschatten en kan je o.a. voedselverspilling tegengaan.

- De uitnodiging en/of de begeleidende **praktische informatie** bevat:
 - » een mogelijkheid om dieetrestricties aan te duiden
 - » een duidelijke vermelding van een vegetarische of veganistische optie voor de maaltijden
 - » een mogelijkheid voor mensen met een beperking om hun specifieke behoeften kenbaar te maken
 - » een duidelijke vermelding over de bereikbaarheid via openbaar vervoer, pendeldiensten, fiets, te voet, en/of een link naar een carpoolplatform.
- Communiceer aan de deelnemers dat je een duurzaam evenement organiseert en dat ze hun eigen **waterfles** kunnen meebrengen om bij te vullen.
- Vermeld voor bepaalde evenementlocaties (bijvoorbeeld een kerk of buiten) welke **kledij** de deelnemers best kunnen dragen om onnodige verwarming of verkoeling te vermijden.
- Communiceer duidelijk en veelvuldig over de verschillende **mobilitieitsopties** via verschillende kanalen (website, e-mail, sociale media, etc.). Voorzie op de eventpagina op de website (of via andere kanalen zoals Facebook) een rubriek 'bereikbaarheid' en geef een kaartje weer met de uitgestippelde wandel- en fietsroutes alsook de trein- en bushaltes.

- Zorg dat er **diversiteit** zichtbaar is in het beeldmateriaal voor de communicatie en de presentaties (zie pijler 2: inclusie & diversiteit)
- Zorg ervoor dat de **online communicatie** toegankelijk en leesbaar is voor iedereen, ook voor slechtzienden en -horenden. **AnySurfer** test de toegankelijkheid van websites en ook op **Web Content Accessibility Guidelines** vind je heel wat info en tips.
- Als je de **impact** meet van bepaalde maatregelen (bijvoorbeeld het aantal uitgespaarde wegwerpbekers of vermeden vluchten), communiceer dit dan na afloop van het evenement ook naar de deelnemers.
- Wil je uitgebreider rond duurzaamheid communiceren, overloop dan zeker deze **5 tips voor een sterke klimaatcommunicatie van Bond Beter Leefmilieu**.

Praktisch: aan de slag & Evaluatie

— Praktisch: aan de slag

Je hebt nu een duidelijk idee van hoe je een duurzamer event kan organiseren.

Hoe ga je hier nu als (co)organisator mee aan de slag? Het belangrijkste is om van al bij het begin de duurzaamheidsrichtlijnen te integreren in de planning en voorbereiding. Duurzaamheid is geen nagedachte, maar wordt een rode draad doorheen het hele planningsproces.

TIPS

- Neem de duurzaamheidsrichtlijnen mee in je brainstorm en het ontwerp van je event zodat je concept en thema's hier al meteen op afgestemd zijn.
- Hou de duurzaamheidsdoelstellingen tijdens alle fases van het plannen van je event in het achterhoofd. Denk daarbij ook aan wat je zelf kan/moet doen en wat je verwacht van je leveranciers en deelnemers aan je event.
- Communiceer de duurzaamheidsrichtlijnen naar leveranciers en eventlocaties en vermeld erbij dat het volgen van deze richtlijnen een belangrijk criterium is in jouw selectie van leveranciers en locatie.
- Vraag steeds na of de leverancier in het bezit is van een duurzaamheidscertificaat, strategie of welke duurzaamheidsinspanningen de organisatie levert.

- Inspireer leveranciers, de eventlocatie en de organisaties waar je mee samenwerkt met duurzaamheidstips en -tools.

— Evaluatie

Het belangrijkste is dat je zoveel mogelijk de richtlijnen hierboven volgt. Elke inspanning is een stap in de goede richting.

In de toekomst willen we ook een stap verder gaan en de uitstoot van onze events meten zodat we stelselmatig kunnen nagaan of we met onze eigen evenementen in de juiste richting evolueren.

Vanaf eind 2023 willen we voor Toerisme Vlaanderen-events door middel van een CO₂-calculator zo goed mogelijk in kaart brengen hoe ze scoorden op vlak van ecologische duurzaamheid.

Contacteer Kevin McMullan (kevin.mcmullan@eventflanders.com) en Louise Derre (louise.derre@toerismevlaanderen.be) als je een event organiseert en zij zullen je helpen om de evaluatie op te zetten.

Bedankt aan iedereen die deze richtlijnen ter harte neemt. Zo kunnen we onze evenementen zo duurzaam mogelijk maken waardoor ze een hoofdzakelijk positieve impact kunnen verwezenlijken. Bedankt voor jullie inzet!

BRONNEN EN INSPIRATIE

[duurzaamheidsplan van Toerisme Vlaanderen](#)

www.greenevents.nl/tools-en-organisatie

www.ovam.vlaanderen.be/tips-voor-een-duurzaam-event

www.eventfoodcarboncalculator.com

www.meetgreen.com/portfolio_category/infographics

www.duurzameontwikkeling.be/sites/default/files/content/handleiding_duurzaam_evenement.pdf

www.un.org/sustainabledevelopment/takeaction

www.sdgs.be/nl/sdgs/6-vragen

[Vijf tips voor een sterke klimaatcommunicatie | Bond Beter Leefmilieu](#)

[E-Book: 10 tips om jouw bedrijf duurzamer te maken. | Robinetto](#)

www.greentrack.be/gent/pages/tools/checklist-duurzame-events

www.vaf.be/files/Duurzaam-filmen/handleiding-duurzaam-filmen.pdf

www.mvovlaanderen.be/inspiratie/inspiratiegids-voor-duurzame-sportevenementen

[www.igvm-iefh.belgium.be/sites/default/files/114_-_checklist_integratie_genderdimensie_](http://www.igvm-iefh.belgium.be/sites/default/files/114_-_checklist_integratie_genderdimensie_en_bevordering_gelijkheid_vrouwen_en_mannen.pdf)

[en_bevordering_gelijkheid_vrouwen_en_mannen.pdf](#)

[Het Netwerk | Netwerk Duurzame Mobiliteit \(duurzame-mobiliteit.be\)](#)

[Duurzame leveranciers - Ecofest](#)

Verantwoordelijke Uitgever (V.U.)

Peter De Wilde, Toerisme Vlaanderen,

Grasmarkt 61, 1000 Brussel

Wettelijk depot

D/2023/5635/13

Meer informatie

www.toerismevlaanderen.be

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welk wijze ook, zonder de voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever.

TOERISMEVLAANDEREN

EVENT FLANDERS

Flanders
State of the Art

© Mito-Profi

VRAGEN?

Contacteer ons via

kevin.mcmullan@eventflanders.com

louise.derre@toerismevlaanderen.be